

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва дисципліни	Комунікативний менеджмент
Загальна кількість кредитів та кількість годин для вивчення дисципліни	6 кредитів / 180 год.
Вид підсумкового контролю	залік
Викладач (і)	Орлов Олексій Геннадійович
Профайл викладача (ів) на сайті кафедри, в соцмережі	https://cutt.ly/SQZxm1u
E-mail викладача	alexey.orlov@rshu.edu.ua
Мова викладання	Українська
Консультації	Очні консультації: на кафедрі згідно з графіком консультацій

ЦІЛІ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення дисципліни «Комунікативний менеджмент» є опанування студентами знань щодо різних форм ділової комунікації, необхідних для професійної діяльності у сфері управлінської діяльності та досягнення конструктивного результату при діловій взаємодії; забезпечення розвитку комунікативної компетентності фахівця шляхом зваженого аналізу ділових ситуацій і ефективного впливу на них в умовах інформаційного суспільства.

Завдання:

- пояснити суть та зміст дисципліни «Теорія управління»;
- формування основоположних уявлень про закони, принципи і механізми функціонування управлінської системи;
- вироблення навичок із вивчення управлінської діяльності в сучасних організаціях;
- вивчення основ створення організацій нової формації й управління ними в умовах ринку.

Предмет дисципліни: є системно організований процес теоретико методичного забезпечення процесів комунікативного управління в системі менеджменту підприємств і організацій в умовах різних форм власності та господарювання.

Основними завданнями, що мають бути вирішені в процесі викладення курсу, є

- формування у студентів сучасних теоретичних і практичних знань, умінь і навичок щодо використання в процесі управління ефективних комунікативних каналів;
- застосування інноваційних інформаційних технологій та цифрових комунікацій з метою налагодження співробітництва та ефективної взаємодії органів управління зі структурними підрозділами та окремими виконавцями;
- формування навичок самостійної роботи з відповідною літературою, науковими джерелами, інформаційними ресурсами Інтернету з питань комунікативної діяльності у сфері управління організацією;

- вироблення вмінь обирати найбільш ефективні методи, інструментарій, технології комунікативної діяльності та застосовувати їх у своїй професійній діяльності.

У процесі опанування даної дисципліни здобувач вищої освіти набуває наступних компетенцій:

загальні:

- Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу.
- Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.
- Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні.
- Здатність до адаптації та дій у новій ситуації.

фахові:

- Здатність визначати та описувати характеристики організації.
- Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища.
- Здатність визначати перспективи розвитку організації
- Здатність оцінювати виконувані роботи, забезпечувати їх якість та мотивувати персонал організації.
- Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен (ПРН):

- Демонструвати навички виявлення проблеми та обґрунтування управлінських рішень.
- Описувати зміст функціональних сфер діяльності організації.
- Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень.
- Демонструвати навички аналізу ситуації та здійснення комунікації у різних сферах діяльності організації.
- Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним.
- Виконувати дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера.

ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ ТА КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ

Ефективність засвоєння змісту дисципліни «Комунікативний менеджмент» значно підвищиться, якщо здобувач вищої освіти попередньо опанував матеріал таких дисциплін як «Соціологія», «Економічна теорія», «Психологія управління», «Мікроекономіка», «Теорія управління», «Менеджмент», «Економіка підприємства», «Етика бізнесу».

Мотивація здобувачів вищої освіти здійснюється шляхом вирішення практичних кейсів, які демонструють необхідність вивчення дисципліни «Комунікативний менеджмент».

Спільна (групова) діяльність забезпечується шляхом спільної роботи здобувачів вищої освіти над вирішенням кейсів та ситуаційних завдань, пов'язаних із проблемними моментами в управлінській діяльності.

Самостійна діяльність здобувачів вищої освіти забезпечується шляхом самостійного ознайомлення ними із теоретичними основами та практичними навичками управління організацією, проведенням наукових досліджень у сфері управління організацією із подальшою підготовкою тез доповідей на наукові конференції.

Перелік тем

ТЕМА 1. Основні положення теорії комунікації
ТЕМА 2. Теоретичні та методологічні засади менеджменту комунікацій
ТЕМА 3. Типологічні моделі комунікативного менеджменту
ТЕМА 4. Засоби та бар'єри комунікацій у менеджменті.
ТЕМА 5. Особливості управління комунікаціями на різних рівнях організаційного середовища
ТЕМА 6. Комунікативні технології побудови персонального та організаційного бренду.
ТЕМА 7. Сфери прикладного застосування комунікативного менеджменту.
ТЕМА 8. Специфіка формування внутрішніх комунікативних систем
ТЕМА 9. Управління зовнішніми системами комунікацій
ТЕМА 10. Організація ефективного комунікативного процесу в організаціях

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ТА ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

Основна

1. Андрушків Б.М. Основи теорії та практики управління. – Львів: “Світ”, 2005.
2. Андрушків Б. М., Кузьмін О. Є. Основи менеджменту. – Львів: “Світ”, 2016.
3. Гріфін Р., Яцура В. Основи менеджменту: Підручник / Наук. Ред. В. Яцура, Д. Олесевич. – Львів: Бак, 2018.
4. Економіка та менеджмент: Навч. посібник / Під. ред проф. О. Є. Кузьміна. – Львів: Державний університет “Львівська політехніка”, 2006.
5. Завадський Й. С. Менеджмент: Management. Вид. 2 – е. – К.: Українсько – фінський інститут менеджменту і бізнесу, 2008.
6. Кредісов А. І., Панченко Є. Г., Кредісов В. А. Менеджмент для керівників. – К.: Т – во “ Знання”, КОО, 2017.
7. Кузьмін О.Є. Сучасний менеджмент. – Львів: “Центр Європи”, 2015.
8. Кузьмін О. Є., Мельник О. Г. Менеджмент. Конспект лекцій: Навчальний посібник. – Львів: Видавництво національного університету “ Львівська політехніка”, 2019.
9. Соснин А. Основи теорії і практики менеджменту. – К.: Умфіб, 2000.
10. В.В. Стадник, М.А.Йохна Менеджмент: Посібник. – К.: Академвидав, 2017.
11. Хміль Ф.І. Менеджмент: Підручник. – К.: Вища школа, 2008.
12. Ботвина Н. В. Міжнародні культурні традиції: мова та етика ділового спілкування : навч.посібник / Н. В. Ботвина. – Київ : АртЕк, 2002. – 206 с.

13. Долинська Л. В. Формування комунікативної компетентності майбутніх менеджерів : навч.-метод. посібник / Л. В. Долинська, В. П. Черевко. – Київ : ЛСП, 2001. – 95 с.
14. Кострицькая Н. М. Методика навчання студентів спілкування в управлінській діяльності : навч. посібник / Н. М. Кострицькая, В. І. Свистун, В. В. Ягупов. – Київ : Центр навч. л-ри, 2006. – 272 с.
15. Осовська Г. В. Комунікації в менеджменті : курс лекцій / Г. В. Осовська. – Київ : Кондор, 2003. – 218 с.
16. Осовська Г. В. Комунікації в менеджменті : практикум / Г. В. Осовська. – Київ : Кондор, 2003. – 218 с.
17. Сагач Г. М. Ділова риторика: мистецтво риторичної комунікації: навч. посібник / Г. М. Сагач. – Київ : Зоря, 2003. – 255 с.
18. Стоян Т. А. Діловий етикет: моральні цінності і культура поведінки бізнесмена: навч. посібник / Т. А. Стоян. – Київ : ЦУЛ, 2004. – 232 с.
19. Хміль Ф. І. Ділове спілкування: навч. посіб. / Ф. І. Хміль – Київ : Академвидав, 2004. – 278 с.
20. Шеломенцев В. М. Етикет і сучасна культура спілкування / В. М. Шеломенцев. – Київ : Лібре, 2003. – 415 с.

Додаткова

1. Колот А. М. Мотивація , стимулювання й оцінка персоналу: Навч. посібник. – К.:КНЕУ, 2008.
2. Лозниця В. С. Психологія менеджменту: Навч. посіб. – К.: КНЕУ, 2007.
3. Лукашевич М. П. Теорія і практика самоменеджменту: Навч. посіб. – К.: МАУП, 2019.
4. Терещенко В.І. Наука керувати. – К.: Знання, 2009.
5. Бурмака Т. М., Великих К. О. Комунікативний менеджмент: конспект лекцій (для студентів бакалаврату всіх форм навчання спеціальності 073 – Менеджмент). Харків: ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2019. 69 с.

Посилання на сайти

1. [Загорський В. С.](#)
Синергетика і теорія управління соціально-економічними системами [Електронний ресурс] / В. С. Загорський, А. В. Ліпенцев, О. В. Кореновський. // [Демократичне врядування](#). - 2011. - Вип. 8. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/DeVr_2011_8_3;
2. [Бех Ю. В.](#)
Загальна теорія управління: тенденції і проблеми становлення [Електронний ресурс] / Ю. В. Бех // [Нова парадигма](#). - 2012. - Вип. 110. - С. 3-14. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nopa_2012_110_3;
3. [Бідняк М. Н.](#)
Теорія і практика сучасного управління [Електронний ресурс] / М. Н. Бідняк // [Вісник Національного транспортного університету](#). - 2015. - № 3. - С. 33-38. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vntu_2015_3_7;
4. [Пацалюк К. О.](#)

- Маркетингові комунікації в сучасному менеджменті [Електронний ресурс] / К. О. Пацалюк // Вісник Житомирського державного технологічного університету. Серія : Економічні науки. - 2013. - № 1. - С. 294-295. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vzhdtu_econ_2013_1_69
5. Кохан А. І.
Вибір ефективного методу комунікації у процесі прийняття управлінських рішень [Електронний ресурс] / А. І. Кохан // Теорія та практика державного управління. - 2012. - Вип. 2. - С. 97-103. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Trpdu_2012_2_16
 6. Гусак О. П.
Етичні аспекти кризової комунікації [Електронний ресурс] / О. П. Гусак // Вісник Харківської державної академії культури. - 2012. - Вип. 35. - С. 188-195. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/hak_2012_35_23
 7. Шимановська-Діанич Л. М.
Теорія та методологія формування системи **управління** креативним розвитком персоналу як складової загальні системи **управління** персоналом сучасного підприємства [Електронний ресурс] / Л. М. Шимановська-Діанич, Т. Є. Іщейкін // Вісник Сумського національного аграрного університету. Серія : Економіка і менеджмент. - 2019. - Вип. 2. - С. 81-85. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vsna_ekon_2019_2_17;
 8. Виходець О. М.
Соціальні комунікації персоналу як чинники мотивації [Електронний ресурс] / О. М. Виходець // Вісник Харківської державної академії культури. - 2012. - Вип. 38. - С. 164-172. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/hak_2012_38_21
 9. Моркотун С. Б.
Вербальні та невербальні засоби комунікації презентатора [Електронний ресурс] / С. Б. Моркотун // Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка. Філологічні науки. - 2013. - № 14(1). - С. 272-276. - Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/vluf_2013_14\(1\)_49](http://nbuv.gov.ua/UJRN/vluf_2013_14(1)_49)
 10. Зайцева Н. В.
Організація комунікації в управлінській діяльності на основі сучасних інформаційних технологій [Електронний ресурс] / Н. В. Зайцева // Теоретичні і практичні аспекти економіки та інтелектуальної власності. - 2015. - Вип. 1(1). - С. 166-170. - Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Trpaeiv_2015_1\(1\)_27](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Trpaeiv_2015_1(1)_27).
 11. Електронна бібліотека РДГУ. URL: <http://server.rdgu-dkm.rv.ua/library/>.
 12. Навчальні матеріали онлайн. URL: <https://pidruchniki.com>.
 13. Он-лайн бібліотека для студентів. URL: <https://www.twirpx.com/files/science/business/>
 14. Законодавство України : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/index>
 15. Загальноекономічний глосарій: <https://stud.com.ua/31863/menedzhment/glosariy>

ТЕХНІЧНЕ Й ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ /ОБЛАДНАННЯ

Ноутбук, персональний комп'ютер, мобільний пристрій (телефон, планшет) з підключенням до Інтернету для:

- комунікації та опитувань;

- виконання домашніх завдань;
- виконання завдань самостійної роботи;
- проходження тестування (поточний, модульний, підсумковий контроль).

ВИДИ ТА МЕТОДИ НАВЧАННЯ І ОЦІНЮВАННЯ

Код компетентності (згідно ОПП)	Назва компетентності	Код програмного результату навчання	Назва програмного результату навчання	Методи навчання	Методи оцінювання результатів навчання
ЗК 3	Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу	Р3	Демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства.	МН1, МН2, МН3, МН4, МН5, МН6	МО2, МО4, МО6, МО7, МО8, МО9, МО1
СК9	Здатність працювати в команді та налагоджувати міжособистісну взаємодію при вирішенні професійних завдань.	Р8	Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації.	МН1, МН2, МН3, МН5, МН6	МО2, МО4, МО5, МО7, МО8, МО9, МО1

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Під час вивчення дисципліни «Комунікативний менеджмент» використовуються такі методи навчання:

МН1 – словесний метод (лекція, дискусія, виступи, співбесіда тощо);

МН2 – практичний метод (практичні заняття, бізнес-кейси);

МН3 – наочний метод (метод ілюстрацій, метод демонстрацій, екскурсії на підприємства торгівлі);

МН4 – робота з навчально-методичною літературою (тезування, анотування, складання доповіді);

МН5 – відео метод у поєднанні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);

МН6 – самостійна робота (розв'язання завдань).

МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Під час вивчення дисципліни «Комунікативний менеджмент» використовуються такі методи оцінювання:

МО2 – усне та письмове опитування

МО4 – тестування;

МО5 – командні проекти;

МО6 – реферати, есе;

МО7 – презентації результатів виконаних завдань та досліджень;

МО8 – презентації та виступи на наукових заходах;

МО9 – захист практичних робіт;

МО1 – залік.

**РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ ЗДОБУВАЧІ ВИЩОЇ
ОСВІТИ ПРИ ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІНИ «КОМУНІКАТИВНИЙ
МЕНЕДЖМЕНТ»**

Модуль 1		Модуль 2						
Змістовий модуль 1	модульна контрольна робота 1	Змістовий модуль 2	Змістовий модуль 3	модульна контрольна робота 2	Практичні заняття	Тестові завдання	залік	Сума
T1-6	21	T5-T6	T7-T13	22	9	8	40	100

**СИСТЕМА ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ У РІВНЕНСЬКОМУ
ДЕРЖАВНОМУ ГУМАНІТАРНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ**

Еквівалент оцінки в балах для кожної окремої теми / виду діяльності може бути різний, загальну суму балів за тему визначено в розподілі балів, які отримують здобувачі вищої освіти при вивченні дисципліни.

Результат освітньої діяльності здобувача вищої освіти оцінюється відповідно до Положення про оцінювання знань і умінь здобувачів вищої освіти РДГУ за такими рівнями та критеріями:

Суми балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ЄКТС	Значення оцінки ЄКТС	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою	
					екзамен	залік
90-100	A	відмінно	здобувач вищої освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить і опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні здібності	Високий (творчий)	відмінно	зараховано
82-89	B	дуже добре	здобувач вищої освіти вільно володіє теоретичним матеріалом, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна	Достатній (конструктивно-варіативний)	добре	
74-81	C	добре	здобувач вищої освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, загалом самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, з-поміж яких є			

Суми балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ЄКТС	Значення оцінки ЄКТС	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою	
					екзамен	залік
			суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок			
64-73	D	задовільно	здобувач вищої освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, за допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, з-поміж яких є значна кількість суттєвих	Середній (репродуктивний)	задовільно	
60-63	E	достатньо	здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні			
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання семестрового контролю	здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу	Низький (рецептивно-продуктивний)	незадовільно	не зараховано

Порядок проведення поточного оцінювання знань студентів.

Оцінювання знань студента під час практичних і семінарських занять та виконання індивідуальних завдань проводиться за такими критеріями: розуміння, ступінь засвоєння теорії й методології проблем, що розглядаються; ступінь засвоєння фактичного матеріалу навчальної дисципліни; ознайомлення з рекомендованою літературою, а також із сучасною літературою з питань, що розглядаються; вміння поєднувати теорію з практикою під час розгляду виробничих ситуацій, розв'язання задач, проведення розрахунків у процесі виконання індивідуальних завдань та завдань, винесених на розгляд в аудиторії; логіка, структура, стиль викладу матеріалу в письмових роботах і при виступах в аудиторії, вміння обґрунтовувати свою позицію, здійснювати узагальнення інформації та робити висновки; арифметична правильність виконання індивідуального та комплексного розрахункового завдання.

Максимально можливий бал за конкретним завданням ставиться за умови відповідності індивідуального завдання студента або його усної відповіді всім зазначеним критеріям. Відсутність тієї або іншої складової знижує кількість балів. У ході оцінювання індивідуальних завдань увага також приділяється якості, самостійності та своєчасності здачі виконаних завдань викладачу, згідно

з графіком навчального процесу. Якщо якась із вимог не буде виконана, то бали будуть знижені. Поточна контрольна робота проводиться 2 рази за семестр та включає практичні завдання різного рівня складності відповідно до тем змістового модуля.

Критерії оцінювання позааудиторної самостійної роботи студентів. Загальними критеріями, за якими здійснюється оцінювання поза-аудиторної самостійної роботи студентів, є: глибина і міцність знань, рівень мислення, вміння систематизувати знання за окремими темами, вміння робити обґрунтовані висновки, володіння категорійним апаратом, навички і прийоми виконання практичних завдань, вміння знаходити необхідну інформацію, здійснювати її систематизацію та обробку, само-реалізація на практичних та семінарських заняттях.

Порядок підсумкового контролю з навчальної дисципліни. Підсумковий контроль знань та компетентностей студентів з навчальної дисципліни здійснюється на підставі проведення заліку. Завданням заліку є перевірка розуміння студентом програмного матеріалу в цілому, логіки та взаємозв'язків між окремими розділами, здатності творчого використання накопичених знань, вміння формулювати своє ставлення до певної проблеми навчальної дисципліни тощо. В умовах реалізації компетентнісного підходу залік оцінює рівень засвоєння студентом компетентностей, що передбачені кваліфікаційними вимогами.

Студент, який із поважних причин, підтверджених документально, не мав можливості брати участь у формах поточного контролю, тобто не склав змістовий модуль, має право на його відпрацювання у двотижневий термін після повернення до навчання за розпорядженням декана факультету відповідно до встановленого терміну.

Студент не може бути допущений до заліку, якщо кількість балів, одержаних за результатами перевірки успішності під час поточного та модульного контролю відповідно до змістового модуля впродовж семестру, в сумі не досягла 35 балів. Після екзаменаційної сесії декан факультету видає розпорядження про ліквідацію академічної заборгованості, якщо сума балів складає 35-59 балів. У встановлений термін студент добирає бали. Підсумкова оцінка з навчальної

дисципліни розраховується з урахуванням балів, отриманих під час підсумкового контролю, та балів, отриманих під час поточного контролю за накопичувальною системою. У випадку отримання менше 60 балів студент обов'язково здає залік після закінчення екзаменаційної сесії у встановлений деканом факультету термін, але не пізніше двох тижнів після початку семестру. У випадку повторного отримання менше 60 балів декан факультету призначає комісію у складі трьох викладачів на чолі із завідувачем кафедри та визначає термін перескладання заліку, після чого приймається рішення відповідно до чинного законодавства.

ПОЛІТИКА ДИСЦИПЛІНИ

Під час організації освітнього процесу здобувачі вищої освіти, викладачі, методисти та адміністрація діють відповідно до: Положення про організацію освітнього процесу у РДГУ, Положення про академічну доброчесність, Положення про оцінювання знань і умінь здобувачів вищої освіти, Положення про практики, Положення про внутрішнє забезпечення якості освіти.

Кожен викладач ставить здобувачам вищої освіти систему вимог та правил поведінки здобувачів вищої освіти на заняттях, доводить до їх відома методичні рекомендації щодо виконання різних видів робіт. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність під час практичного заняття; (не)допустимість пропусків та запізнь на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін.

ПОЛІТИКА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Здобувач вищої освіти, виконуючи самостійну або індивідуальну роботу, повинен дотримуватись політики доброчесності. У разі наявності плагіату в будь-яких видах робіт здобувача вищої освіти він отримує незадовільну оцінку і повинен повторно виконати завдання, які передбачені у силабусі.